

Svetová kaviareň (The World Cafe) uvádza ...

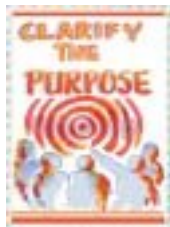

... Stručná príručka na oživenie konverzácie ...

Základné zásady Kaviarne

Vytváraniu napínavých konverzácií v Kaviarni môže brániť len nedostatok predstavivosti. Formát Kaviarne je flexibilný a môže sa prispôbiť rôznym podmienkam. Nasledujúce usmernenia stimulujú kooperatívny dialóg, posilňujú podmienky aktívnej účasti a možnosti spolupráce.

Objasnite ciele

Venujte včas pozornosť dôvodu pozývania ľudí. Ak je dôvod stretnutia známy, ľahšie sa rozhoduje o tom, kto by sa mal zúčastniť a aké parametre sú dôležité na dosiahnutie cieľa.

Zvoľte pohostinný priestor

Organizátori Kaviarní zdôrazňujú dôležitosť príjemného miesta stretnutia, kde sú ľudia vítaní a môžu sa cítiť bezpečne. Uvoľnené tvorivé myslenie, prejav a schopnosť pozorne si vypočuť iných máme najmä vtedy, keď sa cítime sami sebou, "vo svojej koži". Zvlášť si treba zvážiť to, ako môže pozvanie a prostredie čo najviac napomáhať vytváraniu príjemnej a dôvernej atmosféry.

Dôkladne sformulujte základné otázky

Ak nájdete a identifikujete relevantné otázky pre účastníkov Kaviarne, potom môže pozornosť a rozmyšľanie priniesť hlboké myšlienky a dôležité výsledky. Vaša Kaviareň umožňuje hľadanie odpovedí na jednu otázku, môže však nastoľovať aj viac otázok, a viac kôl dialógu môže prispievať k odhaleniu logických procesov myslenia. V mnohých prípadoch môžu rozhovory podľa metodiky Kaviarne viesť k nachádzaniu správnych otázok, ako aj k odhaleniu efektívnych riešení.

Povzbudzujte spoluúčasť

V úlohe vedúceho si stále viac uvedomujeme dôležitosť spoluúčasti. Väčšina ľudí chce okrem účasti aj aktívne prispievať k vytvoreniu nových nápadov. Je dôležité podporovať rovnako tých, ktorí prispievajú individuálnymi predstavami, nápadmi, stanoviskami, ako aj tých, ktorí sú prítomní len ako pozorovatelia.

Kombinujte rôzne prístupy

Jednou z vlastností konverzácie v Kaviarni je možnosť pohybovať sa medzi stolmi a možnosť stretávať sa a spoznávať nových ľudí: to stimuluje myslenie a takto postupne sa odhaľujú čoraz širšie súvislosti. Najdôležitejšie myšlienky prenášajú účastníci k ďalším stolom, čím dochádza k výmene pohľadov, názorov, a môže ľahko dôjsť k obohateniu o nové prekvapivé postrehy.

Počúvajte, získajte názor a zverejnite svoje postrehy

Tréningom aktívneho počúvania a venovaním pozornosti určitej téme, vzoru a postrehu, začíname vnímať, že sme súčasťou väčšieho celku. Po niekoľkých kolách rozhovorov v menších skupinách je užitočné zapojiť celú skupinu do spoločného rozhovoru v otvorenom kruhu. Na základe toho budú mať všetci možnosť vyjadriť sa k všetkým nastoleným témam a otázkam.

Krátky prehľad konverzácie v Kaviarni

- Posadte štyroch až piatich ľudí k malému okrúhlemu stolu.
- Usporiadajte zvyčajne tri kolá po 20-30 minút.
- Pri všetkých stoloch sa zaoberajte obdobnými témami a vecami, ktoré sú naozaj podstatné v živote, v práci a v komunite.
- Pobádajte účastníkov, aby nakreslili, napísali svoje nápady, kľúčové slová, myšlienky, aby čmárali po papieri na stole, prípadne do poznámkového bloku.
- Pre úplnosť diskusie jeden človek zostane pri stole ako "správca stola", zatiaľ čo ostatní ako "veľvyslanci správ" prenášajú kľúčové témy a otázky k ďalším stolom.
- "Správca stola" privíta nových hostí a stručne ich informuje o predchádzajúcej konverzácii, o najdôležitejších nápadoch, témach a otázkach. Povzbudzuje hostí, aby ich na základe pozorného počúvania prepájali s témami skorších rozhovorov.
- Tým, že konverzácia zapája ľudí do viacerých rozhovorov, dosiahneme prepájanie nápadov, tém a problémov. Koncom druhého kola sa každý stôl v miestnosti 'popráši' myšlienkami z predchádzajúcich rozhovorov.
- V treťom kole sa účastníci môžu vrátiť k pôvodným stolom, aby zhrnuli svoje objavy, alebo môžu pokračovať v putovaní medzi stolmi. Aj správca stola sa môže zmeniť. Nastolenie nových otázok pomôže niekedy prehĺbovať skúmanie v treťom kole.
- Po niekoľkých kolách treba vytvoriť diskusiu zahrňujúcu celú skupinu, aby každý mohol zverejniť svoje postrehy. To dáva príležitosť rozpoznať vzory, zvýšiť kolektívne znalosti a rozvíjať svoje aktivity.

Hneď ako viete, čo chcete dosiahnuť a koľko času máte k dispozícii, môžete rozhodnúť o dĺžke rozhovorov, o najefektívnejších otázkach a zvoliť čo najzaujímavejší spôsob spájania a krížového "opeľovania" nápadov.

Hrať sa, experimentovať a improvizovať!

Kaviarenská etiketa

Zamerajte sa na to najdôležitejšie.

Podeľte sa o svoje myšlienky a pocity.

Vyjadrite názor svojho srdca.

Počúvajte a snažte sa porozumieť.

Spájajte myšlienky a nápady.

Spoločne sa snažte pochopiť podstatu aj hlbších otázok.

Nebojte sa hrať, čarbať, kresliť, robiť poznámky.

Bavte sa!

Význam otázok v Kaviarni

Otázky, ktoré ste vybrali alebo ktoré objavili účastníci počas konverzácie, sú kľúčovým prvkom úspechu. Vaša Kaviareň sa môže zaoberať jedinou otázkou alebo môže generovať mnoho otázok podporujúcich proces objavovania logického myslenia v niekoľkých kolách.

Majte na pamäti, že ...

- Profesionálne pripravené otázky priťahujú energiu a zamerajú pozornosť na to najpodstatnejšie. Skúsený hosťiteľ Kaviarne navrhuje použitie otvorených otázok, otázok, ktoré nemajú odpoveď áno, nie.
- Dobré otázky nemusia vyžadovať bezprostredné kroky alebo riešenie problémov. Mali by pobádať k vyšetrovaniu a objavovaniu. Nie k obhajovaniu a hľadaniu stanoviska.
- Dobré otázky sa prejavujú tak, že generujú nové myšlienky a príležitosti.
- Pýtajte sa kľúčových účastníkov, či tieto otázky udržujú pozornosť a energiu.

Správna otázka

- je jednoduchá a jasná
- povzbudzuje rozmyšľanie
- energizuje
- vyvoláva záujem
- odhaľuje neuvedomené domnienky
- otvára nové príležitosti

Päť spôsobov odhalenia (zviditeľnenia) kolektívnych znalostí

Kreslič

Udalosti v Kaviarni môžeme zaznamenať pomocou ilustrátora, ktorý textovo aj graficky zaznamenáva myšlienky vznikajúce počas skupinovej diskusie na papier, flip-chart alebo pevné nástenky.

Galéria

Papierové obrusy, po ktorých čarovali účastníci pri stoloch, treba prichytiť na stenu, aby si počas prestávky mohli účastníci prezrieť všetky nápady, myšlienky.

Nalepovacie lístky (Post-it)

Podobne možno poznámky písať i na malé nalepovacie lístky, ktoré sa prilepujú na stenu.

Zoskupenie nápadov

Tematicky zoskupujte poznámky a nápady napísané na nalepovacích lístkoch, aby sa zviditeľnili prepojenia väzby pri plánovaní ďalších krokov skupiny.

Príbeh

Niektoré Kaviarne vydávajú časopis, zpisník, fotoalbum na sprístupnenie udalosti širokej verejnosti. Kreslič môže doplniť textovú dokumentáciu aj výstižnými obrázkami.

Ako vytvárať prostredie Kaviarne

Bez ohľadu na to, či ste pozvali niekoľko desiatok alebo niekoľko stoviek ľudí, je veľmi dôležité vytvoriť prostredie, ktoré vytvára pocity intimity a neformálnosti. Hostia by si mali hneď po príchode uvedomiť, že to nie je bežná schôdza.

- Ak sa dá, vyberte miesto s denným svetlom a pekným výhľadom; vytvoríte vládnejšiu atmosféru.
- Vytvorte priestor podobný kaviarni so stolíkmi pre 4-5 ľudí. Ak sedia pri stole iba traja či dvaja ľudia, nie je dosť rôznorodosti. Ak je viac ako päť ľudí, znižuje sa počet vzájomných interakcií.
- Stoly usporiadajte nepravidelne náhodne, nie v radoch. Pouličné kaviarne po niekoľkých hodinách od otvorenia vyzerajú útulne a prívetivo.
- Používajte farebné obrusy a malú vázu s kvetom na každom stole. Ak to miesto umožňuje, pridajte sviečky na stoly. Navôkol by mali byť zelené rastliny.
- Na každý stôl položte najmenej dva veľké papiere a pohár s farebnými pastelkami alebo fixkami. To umožní čmárať a kresliť nápady, ak sa vyskytnú.
- Pripravte jeden stôl pre hostiteľa a rôzne materiály.
- Uctíte a privítajte prichádzajúcich nástennými plagátmi, citátmi a hudbou.
- V súlade s miestnymi zvyklosťami pripravte nápoje a občerstvenie. Kaviareň nie je úplná bez jedla a pitia.

Použite svoju fantáziu! Bud'te kreatívni!

Vybavenie kaviarne

- Malé okrúhle stoly, ideálne 90-100 cm v priemere. Malý kartársky stôl je dobrý tiež.
- Dosť stoličiek pre všetkých účastníkov a moderátorov.
- Farebné obrusy.
- Každý stôl zakryť flipchartovým papierom alebo 2-3 bielymi papiermi formátu A0.
- Značkovacie perá perá v mnohých farbách. Odporúčame dobre čitateľné tmavé farby (zelená, čierna, modrá, fialová), na každý stôl dať aj 2-3 perá svetlých farieb (žltá, oranžová, svetlozelená, svetlomodrá, červená), ktoré môžu byť dôležité na zdôrazňovanie.
- Malé vázy s kvetmi, poháre na farbičky.
- Občerstvenie na bočných stoloch.
- Nástenka alebo flipchart na zviditeľnenie a výmenu skúseností.
- Prázdne steny cca 4m dĺžky (stačí pre 100 osôb).

Voliteľné (závisí od veľkosti a účelu)

- Projektor a plátno.
- CD prehrávač.
- Vybraná hudba ako pozadie.
- Reproduktor a mikrofón pre moderátora a mikrofóny pre účastníkov.
- Stojany, flipcharty.
- Kancelárske potreby, zošívacia, spinky, gummy, lepiace pásky, zvýrazňovače, ceruzky.
- Svetlofarebné papiere alebo notesy na osobné poznámky (formát A5).
- Svetlofarebné nalepovacie lístky (Post-it 125X75 mm).

Príručka hostiteľa Kaviarne

Úlohou hostiteľa Kaviarne je kontrolovať uplatňovanie šiestich zásad dialógu.

Nie je dôležité doslovné plnenie. Dôležité je naplniť ducha zásad. Organizácia Kaviarne vyžaduje premyslenosť, skúsenosť a starostlivosť. Od hostiteľa bude závisieť, či sa vytvorí prostredie na zaujímavú a prevratnú konverzáciu.

- Spoločne s prípravným tímom sa zamyslieť nad dôvodom, účelom stretnutia a zostaviť zoznam pozvaných.
- Zvoliť výstižný názov stretnutia, napr. Vodcovská kaviareň, Znalostná kaviareň, Strategická kaviareň, Objavujúca kaviareň atď.
- Pozvať účastníkov na spoluprácu.
- Spolupracovať s ostatnými na vytvorení správnej kaviarenskej atmosféry.
- Privítať prichádzajúcich účastníkov.
- Povedať účastníkovi účel stretnutia.
- Zabezpečiť, aby všetci dobre videli otázky a témy jednotlivých kôl na flipchartoch alebo tieto napísať na kartičky, ktoré budú na všetkých stoloch.
- Vysvetliť kaviarensku etiketu a usmernenia, umiestniť ich viditeľne alebo na stoloch.
- Vysvetliť logistiku Kaviarne, vrátane úlohy "správcov stolov" (dobrovoľníkov, ktorí zostanú na konci prvého kola pri stole a privítajú nováčikov).
- Počas rozhovorov pohybovať sa medzi stolmi.
- Povzbudzovať každého k aktívnej účasti.
- Pripomínať účastníkovi, aby zaznamenali kľúčové nápady čarbaním a kreslením.
- Nenásilným spôsobom oznamovať čas na presun k ďalším stolom v nových kolách.
- Uisťovať sa, či boli dôležité poznatky poznačené a zverejnené.
- Byť kreatívny v aplikácii všeobecných zásad Kaviarne, aby najlepšie vyhovovali konkrétnej situácii.

Úlohy správcu stola

- Pripomína prísediacim, aby kľúčové pojmy, myšlienky, nápady a zložitejšie otázky poznamenali alebo nakreslili na papier na stole.
- Zostáva pri stole, keď ostatní idú ďalej, a víta nových prichádzajúcich.
- Stručne vysvetlí obsah predchádzajúcich rozhovorov, na ktoré môžu noví prichádzajúci nadviazať svoje vlastné myšlienky a nápady.

Čo je kaviarenská konverzácia?

Kaviarenská konverzácia je jednoduchá metóda na vytváranie živých sietí spoločných dialógov o podstatných otázkach reálneho života. Kaviarenské konverzácie môžu mať rôzne mená a rôzne ciele, napr. Tvorivé kaviarne, Znalostné kaviarne, Strategické kaviarne, Manažérske kaviarne, Marketingové kaviarne, Produktové kaviarne. Väčšina kaviarenskej konverzácie sa deje na základe usmernení formou vyvinutou "The World Café" (pozri www.theworldcafe.com). Je to celosvetová sieť hnutia, ktorého cieľom je podporovať diskusiu o dôležitých otázkach života komunit, spoločnosti a politiky na celom svete.

Kaviarenská konverzácia je aj provokatívna metafora, ktorá umožní nájsť nové rozdielne spôsoby práce a života. Sila rozhovorov je taká neviditeľná a prirodzená, že si ju zvyčajne nevšíame. Napríklad môžeme pozorovať všetky možnosti učenia sa a akcií, ktoré sa vyskytnú, ak sa ľudia presúvajú z jednej konverzácie do druhej vo vnútri organizácie i navonok so svojimi zákazníkmi, dodávateľmi a inými ľuďmi z väčšej komunity. Čo by sa stalo, keby všetci považovali rozhovory za veľké dynamické Kaviarne, keby systém stolov predstavoval všetky funkcie v rámci siete živých rozhovorov, ktoré by boli základom výmeny kolektívnych znalostí a formovania našej budúcnosti? Len čo si uvedomíme moc konverzácie ako kľúčovú vec procesov, môžeme ju použiť účinnejšie v náš vzájomný prospech.

Kaviareň je postavená na predpoklade, že ľudia už v rámci svojej múdrosti a tvorivosti konfrontujú najťažšie výzvy. Vzhľadom na príslušné súvislosti a zameranie ich sprístupniť a použiť na prehĺbenie znalostí o tom, čo je naozaj dôležité.

Čo je najdôležitejšie v metóde Kaviareň?

Načrtli sme niekoľko usmernení na využitie konverzácií v práci prostredníctvom dialógu a angažovanosti. Ak tieto pokyny využijete pri plánovaní stretnutia, budete prekvapení zlepšením kvality dosiahnutých výsledkov. Pri usporiadaní kaviarenskej konverzácie s využitím všetkých týchto usmernení súčasne zistíte, že ste schopní vytvoriť jedinečné kaviarenské prostredie umožňujúce vznik prekvapujúcich a užitočných výsledkov.

© 2008 The World Cafe. Prosím, neváhajte kopírovať a distribuovať s uvedením zdroja.

<http://www.theworldcafe.com>

Z <http://www.theworldcafe.com/pdfs/cafetogo.pdf> preložil Jožo Vaško, www.latvomy.info